

[Startside](#) > [Uddannelse, Retlige Netværk Og Agenturer](#) > [Romania](#)

Indholdet er leveret af

Rumænien

Grunduddannelse af dommere og anklagere i Den Europæiske Union

Rumænien

Generel beskrivelse

Grunduddannelsen af dommere og anklagere gennemføres af det nationale retsinstitut, og den er obligatorisk for fuldmægtigene. Antallet af ledige pladser besluttet årligt af det øverste retsråd på grundlag af retsvæsenets behov. I 2021 var der 300 ledige stillinger, heraf 175 dommere og 125 anklagere, og udvælgelsesprøven er i øjeblikket i gang.

Grunduddannelsen varer i to år i henhold til loven, men det er først ved udgangen af det første studieår, at fuldmægtigene vælger deres erhverv som dommer eller anklager. I det første år er grunduddannelsen derfor generel, da alle fuldmægtigene følger den samme læseplan og underkastes den samme evalueringsproces, uanset deres fremtidige erhverv. I løbet af deres andet studieår tilbydes fuldmægtigene specialiseret uddannelse, hovedsagelig ved domstolene og anklagemyndigheden, alt efter deres valg.

Det nationale retsinstitut er en erhvervsskole og ikke en forlængelse af universitetsstudierne. Det nationale retsinstituts grunduddannelse vedrører derfor hovedsagelig de anvendte færdigheder og ikke kun anerkendelsen af lovbestemmelser/tekster.

Fuldmægtigene uddannes derfor med henblik på f.eks. at vide, hvordan man gennemfører en retssag/straffesag, undersøger de beviser, som parterne har fremlagt for retten, forstår psykologien hos forskellige partstyper i en retssag, let analyserer en sag og udarbejder en afgørelse eller en enhver anden retsakt.

Adgang til grunduddannelsen

Adgangen til grunduddannelsen gives udelukkende gennem det nationale retsinstituts adgangsprøve, som organiseres af det øverste retsråd gennem det nationale retsinstitut, og den er baseret på faglige kvalifikationer, færdigheder og omdømme.

Det nationale retsinstituts adgangsprøve er rettet til kandidater, der har en juridisk bachelorgrad, uanset alder eller tidligere erhvervs erfaring, og omfatter fire trin:

- en eksamen, der kontrollerer den juridiske viden gennem en multiple choice-prøve med henblik på at foretage en objektiv og effektiv første udvælgelse
- en skriftlig eksamen, der har til formål at vurdere evnen til at behandle og sammenholde oplysninger, fortolke og anvende lovgivningen, og argumentere skriftligt med en logisk og korrekt begrundelse
- en psykologisk eksamen, der omfatter en skriftlig prøve og en samtale, med henblik på at fastslå, om ansøgerne er psykologisk i stand til at udøve erhvervet
- en mundtlig eksamen, der består af en samtale, der ikke blot kontrollerer ansøgernes viden, men også færdigheder, evner, motivation og menneskelige kvaliteter i forhold til et sådant erhverv.

De udvalgte ansøgere opnår stillingen som fuldmægtige inden for retsvæsenet og følger det nationale retsinstituts grunduddannelsesprogram, som afsluttes med en eksamen.

Der er ingen alternative adgangsveje til grunduddannelsen. Man kan dog også blive dommer på følgende måde:

- ved udvælgelsesprøve med henblik på adgang til dommerstanden, der afholdes af det øverste retsråd gennem det nationale retsinstitut, og som er møntet på personer, der har en juridisk kandidatgrad og mindst fem års erfaring i visse juridiske stillinger i henhold til loven. De udvalgte kandidater opnår stillingen som dommer eller anklager, og de har pligt til at deltage i et fagligt uddannelseskursus tilrettelagt af det nationale retsinstitut af seks måneders varighed
- uden udvælgelsesprøve eller eksamen inden for rammerne af en procedure, der gennemføres af det øverste retsråd, for personer, der har beklædt stillingen som dommer, anklager eller assisterende dommer i mindst 10 år, og som er ophørt med deres virksomhed af grunde, der ikke kan tilskrives dem, med henblik på at besætte ledige stillinger ved domstolene eller anklagemyndigheden.

Grunduddannelsens format og indhold

Grunduddannelsen af fuldmægtigene finder sted over en periode på to år, hvor det første år er dedikeret til teoretisk og praktisk uddannelse gennem kurser og seminarer, der afholdes på instituttet, og det andet år hovedsagelig til praktikophold ved domstolene og anklagemyndigheden.

Grunduddannelsesprogrammet godkendes årligt af det øverste retsråds plenarforsamling på forslag af det nationale retsinstitut, som udarbejder dette program og forelægger det for det pædagogiske råd og det videnskabelige råd til analyse.

Læseplanerne for det første år omfatter studieområderne, antallet af kurser og seminarer vedrørende hvert område samt evalueringsmetoden. Læseplanerne for det andet år indeholder praktikpladserne for praktisk uddannelse.

Uddannelsen af fuldmægtigene varetages af instituttets uddannelsespersonale, der normalt udvælges blandt de fungerende dommere og anklagere. Fuldtidsundervisere, der er udstationeret ved det nationale retsinstitut, og som samarbejder med undervisere, organiseres i afdelinger i overensstemmelse med de uddannelsesområder, de er specialiseret i.

Underviserne udarbejder læseplanen for hvert område, som omfatter emner og underemner, antallet af timer, der er tildelt hver af dem, uddannelsesmetoden samt de nærmere oplysninger om bedømmelsen af fuldmægtigene.

Praksiskoordinatorerne er dommere og anklagere fra domstolene og anklagemyndigheden, som styrer de aktiviteter, der specifikt vedrører den praktiske uddannelse i løbet af det andet år.

Første studieår

- Aktiviteterne for fuldmægtigene, der er organiseret i grupper på 15-17, udføres hovedsagelig i det nationale retsinstituts hovedkvarter, hvor de deltager i kurser og seminarer under grunduddannelsesprogrammet med henblik på at udvide deres juridiske viden og udvikle færdigheder, der er specifikke for erhvervet som dommer og anklager. På det nationale retsinstitut er jurastudierne hovedsagelig praktiske og gengiver så vidt muligt de faktiske forhold, hvorunder en dommer arbejder. De omfatter casestudier, der gennemføres i små grupper under vejledning af de fagfolk, der har udarbejdet dokumenterne. Seminarerne omfatter også praktiske aktiviteter såsom sagsstudier, udarbejdelse af procesdokumenter og simulerede sekvenser.
- De grundlæggende områder (henholdsvis civilret og civilproces, strafferet og straffeprocess) har stor betydning i læseplanerne for det første studieår, da en dommers/anklagers aktivitet i vid udstrækning er baseret på viden, der er specifik for disse områder.
- Ud over de grundlæggende juridiske områder studerer fuldmægtige inden for retsvæsenet også forvaltningsret, retssager vedrørende erhvervsudøvere, familieret, kriminalteknik, forfatningsret, EU-ret og menneskerettigheder.
- Uddannelsesprogrammet omfatter både juridiske og ikke-juridiske færdigheder, der er grupperet i en række discipliner, der er dedikeret til samfundsvidenskab, og som behandler emner vedrørende psykologi, kommunikation og personlig udvikling, sociologi og kritisk tænkning. Fremmedsprogsstudier har også til formål at give fuldmægtigene viden om og udvikle ikke-juridiske færdigheder, der er relevante for udøvelsen af erhvervet. Et vigtigt element i grunduddannelsesprogrammet er undervisningen i faglig etik

og deontologi, som har til formål at fastlægge og erhverve de adfærdsmæssige og moralske standarder, der er specifikke for stillingen som dommer/anklager, både i forbindelse med udøvelsen af erhvervet og i forhold til samfundet, i overensstemmelse med interne og internationale regler.

Efter at have afsluttet det første studieår vælger fuldmægtigene en stilling som dommer eller anklager i henhold til deres rangorden og antallet af ledige stillinger, der er fastlagt af det øverste retsråd.

Andet studieår

- For at udvikle de nødvendige færdigheder, der er specifikke for erhvervet, og som er erhvervet i det første studieår, men også for at få kendskab til det fremtidige erhvervsmiljø, udfører fuldmægtigene hovedsagelig deres aktiviteter ved domstolene og anklagemyndigheden. De ledes af vejledere/praktiske koordinatore (dommere og anklagere), som skal sikre, at de deltager i alle relevante aktiviteter i en domstol og anklagemyndighed. Vejlederne/praksiskoordinatorerne er en del af det nationale retsinstituts uddannelsespersonale/personale.
- Fuldmægtigene har derudover praktikophold i advokatfirmaer, notarkontorer og hos fogeder. De udfører også praktiske aktiviteter inden for tilsynsafdelinger, politistationer og fængsler. Formålet med disse praktikophold er at give et overblik over retsvæsenet samt at gøre sig bekendt med realiteterne i andre juridiske erhverv for at kunne etablere et effektivt og frugtbart samarbejde i deres fremtidige arbejdsliv.

Under hele deres grunduddannelse har fuldmægtigene mulighed for at blive fortrolige med det fælles europæiske retsområde ved at deltage i udvekslinger, der organiseres inden for rammerne af udvekslingsprogrammets AIAKOS-komponent, i retsakadamiens THEMIS-konkurrence samt ved at deltage i sommerskoler, der har til formål at udvikle og forbedre de færdigheder og kompetencer, der er specifikke for dommerstanden, lingvistik osv.

Afslutning af grunduddannelsen og kvalifikationsprocessen

Efter at have afsluttet det grundlæggende uddannelsesprogram, som det nationale retsinstitut tilbyder, tager fuldmægtigene en eksamen, som vurderer den erhvervede viden og de færdigheder og evner, der er nødvendige for at udføre funktionen som dommer eller anklager.

Den består af skriftlige prøver inden for områderne civilret og civilproces, strafferet og straffeprocess, etik og retsvæsenets organisation.

Fuldmægtige, som består denne eksamen, er sikret en stilling som juniordommer og junioranklager, og i henhold til deres rangorden vælger de en stilling hos domstolene eller anklagemyndigheden, hvor de påbegynder deres erhvervskarriere.

Efter en prøvetid på et år skal juniordommere og junioranklagere bestå en kompetenceeksamen for at blive seniordommer/senioranklager eller fungerende dommer/fungerende anklager. Ved denne eksamen vurderes den teoretiske og praktiske viden ved hjælp af skriftlige og mundtlige prøver. Juniordommere og junioranklagere, som består eksamen, udnævnes af statens præsident som seniordommere og senioranklagere.

Et af de vigtigste mål med det nationale retsinstituts grunduddannelse er at give de kommende dommere en omfattende grunduddannelse og hjælpe dem med at tilegne sig viden inden for så mange retsområder som muligt. Målet om åbenhed i europæisk og international ret opfyldes konstant ved hjælp af kurser i EU-ret, EMRK og europæiske juridiske begreber, ved i læseplanen at indsætte nye elementer af komparativ ret samt ved at udarbejde samarbejdsprogrammer med europæiske institutioner, der er ansvarlige for uddannelsen af dommere og anklagere, og med andre europæiske retsinstitutioner.

Sidste opdatering: 21/05/2026

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.